
اصول و مفاهیم کلی مدیریت دانش

www.ketab.ir

پدیدآورندگان: لیلا آزادی فرد، حسین فتح آبادی، زیبا یارمحمدی کلخوران

سرشناسه: آزادی فرد، لیلا، ۱۳۶۰
 عنوان و نام پدیدآور: اصول و مفاهیم کلی مدیریت دانش پدیدآورندگان: لیلا آزادی فرد، حسین فتح آبادی، زیبا یارمحمدی کلغوران
 ویراستار: عارف گنج خاتلو
 وضعیت ویراست: اول
 مشخصات نشر: تهران: ارتش جمهوری اسلامی ایران، قراگاه پدافند هوایی خاتم الانبیاء (ص)، ۱۳۹۳
 مشخصات ظاهری: ۳۱۲ صفحه، جدول، نمودار
 شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۷۹۱۲-۱۶-۸
 وضعیت فهرست نویسی: فهای مختصر
 یادداشت: فهرست نویسی کامل این اثر در نشانی <http://opac.nli.ir> قابل دسترسی است.
 شش افزوده: فتح آبادی، حسین، ۱۳۵۲
 شش افزوده: یارمحمدی کلغوران، زیبا، ۱۳۵۵
 شش افزوده: تهران: ارتش، قراگاه پدافند هوایی خاتم الانبیاء (ص)
 شماره کتاب شناسی ملی: ۲۸۶۱۲۹

۱۳۲

عنوان: اصول و مفاهیم کلی مدیریت دانش
 پدیدآورندگان: لیلا آزادی فرد، حسین فتح آبادی، زیبا یارمحمدی کلغوران
 ویراستار: عارف گنج خاتلو
 طراح جلد و صفحه آرا: یاسر علی بابایی
 ناظر نشر: نورالدین گنج خاتلو
 مدیر برنامه ریزی: محمدتقی رادفرد
 ناشر: قراگاه پدافند هوایی خاتم الانبیاء (ص) آجا
 چاپ: مرکز مطالعات راهبردی ق پ ه خ (ص) آجا
 صحافی: مرکز مطالعات راهبردی ق پ ه خ (ص) آجا
 شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۷۹۱۲-۱۶-۸
 شمارگان: ۲۰۰۰ نسخه
 چاپ اول: ۱۳۹۳
 قیمت: ۱۲۸۰۰۰ ریال
 نشانی: تهران، بزرگراه بسیج، بلوار هجرت، قراگاه پدافند هوایی خاتم الانبیاء (ص) آجا، مرکز مطالعات راهبردی
 تلفن: ۳۵۹۲۳۳۰ (۰۲۱) دورنگار: ۳۳۲۴۰۴۶۸ (۰۲۱)

پیشگفتار

ما در دنیایی زندگی می‌کنیم که به خاطر جهانی شدن، دچار تغییرات سریع و اجتناب‌ناپذیری است. در این دنیا، اقتصاد به سمت اقتصاد دانش محور حرکت کرده و بسیاری از معادلات کنونی کشورها را با چالش مواجه ساخته که این امر، خود حاصل فناوری اطلاعات و ارتباطات است. سازمان‌های کنونی، اهمیت بیشتری جهت درک، انطباق‌پذیری و مدیریت تغییرات محیط پیرامون قائل شده و در کسب و به‌کارگیری دانش و اطلاعات روزآمد به منظور بهبود عملیات و ارائه خدمات و محصولات مطلوب‌تر به ارباب رجوعان پیشی گرفته‌اند. چنین سازمان‌هایی نیازمند به‌کارگیری سبک جدیدی از مدیریت به نام «مدیریت دانش» می‌باشند. برخی از سازمان‌ها به راین باورند که با تمرکز صرف بر افراد، فناوری و فنون می‌توان دانش را مدیریت کرد.

جوامع علمی و تجاری هر دو بر این باورند که سازمان‌ها با قدرت دانش می‌توانند برتری‌های بلند مدت خود را در عرصه‌های رقابتی حفظ کنند و دانشمندان در تحقیقات خود یافته‌اند که مدیریت دانش برخلاف مدیریت‌های دیگر زودگذر نیست بلکه اثرات ماندگاری دارد. شرایط و فضای رقابتی سازمان‌ها بیش از پیش پیچیده و به سرعت در حال تغییر است. به‌گونه‌ای که سرعت تغییر در بیشتر سازمان‌ها به مراتب بیشتر از سرعت توان پاسخگویی و تطبیق آن‌هاست. تغییرات مستمر دانش نیز وضعیت عدم تعادل جدیدی را برای سازمان‌ها به وجود آورده است. در این میان تنها سازمان‌هایی می‌توانند به حیات خود ادامه دهند که بتوانند مزیت رقابتی خود را حفظ نمایند به نظر اندیشمندان این عرصه حفظ مزیت رقابتی و بقاء سازمان به کمک مدیریت دانش امکان‌پذیر است. بنحویکه بتوان به‌طور مستمر به خلق دانش‌های نو در سازمان پرداخت.

در این کتاب سعی گردیده است که حوزه‌های مختلف مدیریت دانش را در نه فصل به‌صورت مختصر جهت استفاده محققان، پژوهشگران، دانشجویان و اساتید محترم بیان نمایم تا در این راستا بتوانیم در دانش‌بنیان شدن سازمان‌های کشور عزیزمان نقش مؤثری داشته باشیم.

از کلیه محققان، پژوهشگران، دانشجویان و اساتید محترم استدعا داریم به منظور غنی‌تر شدن مطالب کتاب حاضر در چاپ‌های بعدی ما را یاری نمایند و نظرات و پیشنهادات خود را به رایانامه FH_IE@YAHOO.COM ارسال نمایند.

فهرست مطالب

عنوان _____ صفحه

فصل اول _____ ۱

۱-۱ مقدمه _____ ۳

۱-۲ داده _____ ۴

۳-۱ اطلاعات _____ ۵

۴-۱ دانش _____ ۵

۵-۱ تفاوت داده، اطلاعات و دانش _____ ۸

۱-۶ مدیریت دانش چیست؟ _____ ۱۰

۷-۱ خطرات ناشی از عدم پرداختن به مدیریت دانش _____ ۱۳

۸-۱ انواع دسته بندی دانش: _____ ۱۴

۹-۱ دسته بندی دوم: _____ ۱۵

۱۰-۱ دسته بندی سوم: _____ ۱۷

۱۱-۱ دسته بندی چهارم: _____ ۱۸

۱۲-۱ تعریف مدیریت دانش: _____ ۲۱

۱۳-۱ ویژگی مدیریت دانش: _____ ۲۴

۱۴-۱ فرایندهای دانش سازمانی: _____ ۲۵

۱۵-۱ مدل مفهومی لایه های دانش در سازمانهای پروژه محور _____ ۲۶

۱۶-۱ لایه یک: دانش فرهنگ و رهبری _____ ۲۹

۱۷-۱ لایه دو: لایه دانش تکنولوژی _____ ۳۰

- ۱۷-۲ مدل عمومی دانش در سازمان ۹۵
- ۱۸-۲ روش برایان برگرن ۱۰۱
- ۱۹-۲ مکانیزمهای حمایتی ۱۰۲
- ۲۰-۲ مراحل مدیریت دانش: ۱۰۲
- ۲۱-۲ عناصر بنیادی مدیریت دانش ۱۱۷
- ۲۲-۲ مارپیچ دانش ۱۲۱
- ۱۲۷ منابع
- فصل سوم ۱۲۹
- ۳-۱ الزامات سیستمهای مدیریت دانش ۱۳۱
- ۳-۲ چالشهای مدیریت دانش ۱۳۲
- ۳-۳ چرا درک عمیق از ویژگیهای شخصی کاربر اهمیت دارد؟ ۱۳۵
- ۳-۴ هدف سیستمهای مدیریت دانش پویا ۱۳۶
- ۵-۳ سیستمهای مدیریت دانش کاربر محور می توانند ۱۳۷
- ۶-۳ آینده مدیریت دانش ۱۳۷
- ۷-۳ نتیجه گیری ۱۴۲
- فصل چهارم ۱۴۵
- ۴-۱ مقدمه: ۱۴۷
- ۴-۲ دوره ی اول: تولد صنعت دانش در سال ۱۹۶۰ ۱۴۸
- ۴-۳ دوره ی دوم: عصر اطلاعات ۱۹۳۷ ۱۴۸
- ۴-۴ دوره ی سوم: موج سوم ۱۹۸۰ ۱۴۹
- ۴-۵ دوره چهارم: جامعه اطلاعاتی ۱۹۸۲ ۱۵۰

- ۶-۴ سرعت و غلظت ۱۵۰
- ۷-۴ تکنولوژیهای اطلاعات و ارتباطات ۱۵۱
- ۸-۴ مدیریت دانش Ict ۱۵۳
- ۴-۹ ایجاد شبکه های دانش ۱۵۴
- ۴-۱۰ کسب دانش ۱۵۴
- ۴-۱۱ تولید دانش ۱۵۴
- ۴-۱۲ کد کردن دانش ۱۵۵
- ۴-۱۳ دسترسی به دانش ۱۵۵
- ۴-۱۴ مدیریت دانش برای حل بهینه مسائل ۱۶۷
- ۱۵-۴ نتیجه: ۱۷۰
- ۱۶-۴ نتیجه گیری کلی: ۱۷۰
- منابع: ۱۷۲
- فصل پنجم ۱۷۳
- ۱-۵ تعامل بین فناوری و سیستمهای اجتماعی ۱۷۵
- ۵-۲ کاربرد تکنولوژیهای اطلاعات و ارتباطات ۱۷۶
- ۵-۳ ICT و مدیریت دانش ۱۷۸
- ۵-۴ چالشهای تکنولوژی اطلاعات و ارتباطات ۱۸۱
- ۵-۵ تکنولوژیهای سخت افزاری مدیریت دانش ۱۸۲
- ۵-۶ سخت افزارهای مورد نیاز ۱۸۴
- ۷-۵ سیستم های امنیتی: ۱۹۱
- منابع: ۱۹۳

فصل ششم ۱۹۵

۶-۱ مقدمه ۱۹۷

۶-۲ الزامات سیستم‌های مدیریت دانش ۱۹۷

۶-۳ چالش‌های مدیریت دانش ۱۹۹

۶-۴ چرا درک عمیق از ویژگی‌های شخصی کاربر اهمیت دارد؟ ۲۰۲

۶-۵ نتیجه‌گیری ۲۰۸

منابع: ۲۱۰

فصل هفتم ۲۱۳

۷-۱ مقدمه: ۲۱۵

۷-۲ ابزارهای شناسایی دانش: ۲۱۵

۷-۳ ابزارهای کسب دانش: ۲۱۸

۷-۴ کافه دانش چیست؟ ۲۱۹

۷-۵ جوامع کاری چیست؟ ۲۲۰

۷-۶ چگونه جوامع کاری را تقویت کنیم؟ ۲۲۳

۷-۷ ابزارهای توسعه دانش: ۲۳۲

طوفان فکر چیست؟ ۲۳۳

۷-۸ ابزارهای اشتراک دانش: ۲۳۹

۷-۹ ابزارهای بهره‌گیری از دانش (اعتبار بخشی دانش): ۲۴۱

۷-۱۰ ابزارهای نگهداری دانش: ۲۴۲

۷-۱۱ ابزارهای فناوری در مدیریت دانش: ۲۴۵

منابع: ۲۴۸

فصل هشتم _____ ۲۴۹

۱-۸ مقدمه: _____ ۲۵۱

۲-۸ ساخت های سه گانه پیاده سازی مدیریت دانش در سازمان _____ ۲۵۱

۳-۸ پیاده سازی مدیریت دانش در ساختار سازمان _____ ۲۵۲

۴-۸ شکل دهی گروه های دانشی _____ ۲۵۳

۵-۸ نظام پاداش دهی و دستمزد مبتنی بر دانش _____ ۲۵۳

۶-۸ پیاده سازی مدیریت دانش در آیین فناوری سازمان _____ ۲۵۵

۷-۸ تجربه های پیاده سازی مدیریت دانش در فن آوری _____ ۲۵۷

۸-۸ پیاده سازی مدیریت دانش در منابع انسانی _____ ۲۵۸

۹-۸ تجربه های پیاده سازی مدیریت دانش در نیروی انسانی _____ ۲۵۹

۱۰-۸ مرا حل عملیاتی کردن مدیریت دانش در سازمان _____ ۲۶۱

۱۱-۸ ارزیابی سطح دانشی در سازمان _____ ۲۶۳

۱۲-۸ تشکیل تیم دانش _____ ۲۶۵

۱۳-۸ تدوین چشم انداز دانش _____ ۲۶۵

۱۴-۸ اجرای طرح پایلوت _____ ۲۶۵

۱۵-۸ ادامه مستقل واحد مدیریت دانش _____ ۲۶۶

منابع: _____ ۲۶۷

فصل نهم _____ ۲۶۹

۱-۹ مقدمه: _____ ۲۷۱

۲-۹ نقش کارکنان دانش در مدیریت دانش _____ ۲۷۲

۳-۹ مدیر ارشد دانش _____ ۲۷۳

- ۴-۹ ویژگیهای مدیر ارشد دانش ۲۷۵
- ۵-۹ کارکنان دانش مدل ۲۷۹
- ۶-۹ کارکنان مدیریت دانش ۲۷۹
- ۷-۹ کارکنان حوزه فناوری اطلاعات ۲۸۰
- ۸-۹ مدیران پروژه های دانش ۲۸۱
- ۹-۹ ابعاد مدیریت دانش ۲۸۲
- ۱۰-۹ راهبردهای مدیریت دانش ۲۸۶
- ۱۱-۹ مدل عمومی دانش در سازمان ۲۸۷
- ۱۲-۹ ایجاد دانش ۲۸۷
- ۱۳-۹ حفظ و نگهداری دانش ۲۸۸
- ۱۴-۹ مدل فرآیندی مدیریت دانش ۲۸۸
- ۱۵-۹ Ba15 ی اعمال کننده ۲۹۱
- ۱۶-۹ KAFRA مدل ۲۹۲
- منابع ۲۹۶